

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. vasario 15 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Romo Klišausko (kolegijos pirmininkas), Dainiaus Raižio ir Virginijos Volskienės (pranešėja), teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo I. L. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. birželio 7 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo I. L. skundą atsakovui Aplinkos apsaugos agentūrai dėl įsakymo ir sprendimo panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas I. L. (toliau – ir pareiškėjas) kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas: 1) panaikinti atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – ir atsakovas, Agentūra) direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. AP-447 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ (toliau – ir Įsakymas Nr. AP-447); 2) panaikinti Aplinkos apsaugos agentūros 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimą Nr. (16)-A4-13846 (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti atsakovą pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą dėl jo 2015 m. lapkričio 30 d. tarnybiniame pranešime, 2015 m. gruodžio 3 d. paaiškinime dėl galimo tarnybinio nusižengimo bei 2015 m. gruodžio 6 d. papildomoje informacijoje prie 2015 m. gruodžio 3 d. paaiškinimo ir prašyme paminėtų aplinkybių.

2. Pareiškėjas paaiškino, kad 2015 m. lapkričio 27 d. pranešimu Nr. 11TP-21 „Apie tarnybinį nusižengimą“ (toliau – ir Pranešimas Nr. 11TP-21) jis buvo informuotas apie tai, jog atsakovo direktoriaus 2015 m. lapkričio 23 d. pavedimu Nr. A13-48 yra atliekamas galimo tarnybinio nusižengimo tyrimas pagal atsakovo direktoriaus pavadootojo R. Š. 2015 m. lapkričio 20 d. tarnybinį pranešimą Nr. A9-88. Pareiškėjo manymu, šiame tarnybiniame pranešime beveik nėra jokio konkretumo, aiškumo, pateikti kaltinimai/pretenzijos neparemtos jokiais įrodymais, o prie pranešimo pridėti priedai pačiame pranešime neaprašyti, todėl neaišku kokius pažeidimus R. Š. mato/matė tuose prieduose. Pranešimą Nr. 11TP-21 surašiusi J. K. tiesiog pacitavo R. Š. 2015 m. lapkričio 20 d. tarnybiniame pranešime pateiktą tekstą ir iš karto pradėjo vardinti teisės aktų straipsnius, dalis, punktus ir papunkčius, kuriuos pareiškėjas neva pažeidė, tačiau nesugebėjo įvardinti kuo tiksliai jis yra kaltinamas. Pareiškėjas paaiškino, jog dėl minėtų veiksmų pateikė 2015 m. lapkričio 30 d. tarnybinį pranešimą Nr. A9-95, kuriame, be viso kito, atkreipė dėmesį į tai,

kad jis verčiamas spėlioti, įrodinėjimo našta bandoma perkelti nuo kaltintojo ant kaltinamojo pečių, paprašė tarnybinio nusižengimo tyrimą nutraukti, dėl akivaizdžiai šališko elgesio pareiškė nušalinimą tarnybinio nusižengimo tyrimą vykdžiusiai J. K. ir paprašė kelti jos tarnybinės atsakomybės klausimą dėl aplaidžiai vykdomų tarnybinių pareigų. 2015 m. gruodžio 3 d. pareiškėjas pateikė paaiškinimą dėl galimo tarnybinio nusižengimo, kuriame pakartojo 2015 m. lapkričio 30 d. tarnybiniame pranešime Nr. A9-95 išdėstytas mintis. 2015 m. gruodžio 7 d. pateikė papildomą informaciją prie 2015 m. gruodžio 3 d. paaiškinimo. Pareiškėjas 2015 m. gruodžio 22 d. gavo 2015 m. gruodžio 14 d. motyvuotą išvadą „Dėl I. L. tarnybinio nusižengimo“ Nr. 12TP-19 (toliau – ir Išvada) ir Įsakymą Nr. AP-447, kuriuo jam buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Išvadoje taip pat nurodyta, kad galimam tarnybinio nusižengimo tyrimui tirti Agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. AV-346 buvo sudaryta komisija (toliau – ir Komisija). Skundžiamame sprendime nurodyta, kad dėl jo 2015 m. lapkričio 30 d. tarnybiniame pranešime nurodytų aplinkybių buvo pradėta administracinė procedūra, kuri užbaigta pripažinus, kad J. K. pasielgė pagal teisės aktus, pažeidimų nepadarė ir tuo remiantis jo skundas yra atmetamas. Pareiškėjas rėmėsi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika (administracinės bylos Nr. A²-473/2007; Nr. A⁸⁵⁸-1364/2012) bei Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 (toliau – ir Taisyklės), ir nurodė, kad Pranešime Nr. 11TP-21 aplinkybės, kurias nurodyti būtina – nenurodytos, o vietoje jų yra nurodyti neva pažeistų teisės aktų straipsniai, dalys, punktai, papunkčiai, kurių pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuotą praktiką pranešime kaip tik neprivaloma įvardinti. Iš Skundžiamo sprendimo 2 punkto galima suprasti, kad pareiškėjui paaiškinimą reikėjo teikti pagal Pranešime Nr. 11TP-21 išvardintus teisės aktų straipsnius, dalis, punktus ir papunkčius, nors tai visiškai neatitinka ne tik teismų praktikos, bet ir protingumo kriterijų. Pagal Išvadoje pateiktą informaciją pareiškėjas nubaustas tik už neva nemandagų bendravimą su R. Š. Nei R. Š. tarnybiniame pranešime, nei Pranešime Nr. 11TP-21 šis įtarimas/kaltinimas pareikštas nebuvo. Tuo metu Komisija ir atsakovo direktorius pasielgė neatsakingai ir neteisėtai pripažindami jį kaltu pagal įtarimą, kuris net nebuvo pareikštas ir dėl kurio pareiškėjas neturėjo galimybės pasiaiškinti. Pažymėjo, kad nežinant kokius konkrečiai pažeidimus ir kodėl R. Š. matė pareiškėjo 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 el. laiške ir kokie tiksliai žodžiai jam sukėlė emocinį diskomfortą (jei toks iš viso buvo sukeltas), nieko daugiau objektyviai pasakyti ir pakomentuoti galimybių nėra. Komisijos nuomonė, jog el. laiško gavėjui buvo sukeltas emocinis diskomfortas, yra subjektyvi, paremta spėliojimais ir iš konteksto ištrauktų įvykių analize. R. Š. pateiktas neaiškus tarnybinis pranešimas ir ypač jo šmeižikiško pobūdžio turinys patvirtina siekį atkeršyti už pareiškėjo 2015 m. spalio 19 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai paduotą skundą dėl R. Š. galimo piktnaudžiavimo tarnyba ir grasinimų atleisti iš darbo. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad Komisija jo klausimą, kuriuo jis 2015 m. lapkričio 20 d. 09:25 R. Š. adresuotame el. laiške pasiteiravo R. Š., ar jis prie visų „kabinėjasi“ taip pat kaip ir prie pareiškėjo, įvertino kaip nemandagų ir nepagarbų. Pareiškėjo teigimu, užduodamas šis klausimą jis teiravosi, ar R. Š. iš visų darbuotojų reikalauja pateikti pasiūlymus kaip elgtis vienu ar kitu atveju, ir, kai darbuotojas pateikia savo pasiūlymus, R. Š. tiesiog dar kartą pakartoja tą patį reikalavimą, kai pasiūlymus darbuotojas pateikia dar kartą, R. Š. pareiškia pretenziją, kad nesulaukia iš darbuotojo prašytų pasiūlymų ir apkaltina jį pavidimų nevykdymu. Užduodamas minėtą klausimą pareiškėjas taip pat norėjo sužinoti, ar R. Š. iš visų darbuotojų pakartotinai reikalauja atsiprašinėti konkrečiai nenurodydamas už ką. Komisija nevertino tokio provokuojančio R. Š. elgesio ir įtakos neva nepagarbiam pareiškėjo elgesiui. Pareiškėjas pažymėjo, jog vadovaujantis Taisyklių 5 punktu komisija tarnybiniam nusižengimui tirti sudaroma ne mažiau kaip iš 3 asmenų, tačiau Išvadoje nurodyti tik 2 Komisijos nariai. Pareiškėjas atkreipė dėmesį ir į tai, kad Skundžiamame sprendime nei komisijos nariai, nei jų skaičius nėra įvardinti. Išvadoje taip pat nurodyta sunkinanti aplinkybė, t. y. jam atsakovo direktoriaus 2015 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. AP-397 skirta tarnybinė nuobauda – papeikimas, tačiau ši tarnybine nuobauda kaip sunkinanti aplinkybė panaudota nepagrįstai, nes jos apskundimo terminas Išvados surašymo metu nebuvo pasibaigęs, o minėta tarnybinė nuobauda 2015 m. gruodžio 23 d. apskūsta teismui. Atkreipė dėmesį į tai, kad Išvadoje nurodyta, jog buvo vadovautasi

Valstybės tarnybos departamento 2011 m. liepos 8 d. parengtomis Tarybinio nusižengimo tyrimo motyvuotos išvados surašymo rekomendacijomis, nors Valstybės tarnybos departamentas jau kuris laikas savo tinklapyje skelbia minėtų rekomendacijų 2014 m. liepos 31 d. versiją. Pareiškėjas teigė, kad Skundžiamas sprendimas tiesiogiai susijęs su prieš jį vykdytu tarnybinio nusižengimo tyrimu ir jam paskirta bei šiuo skundu ginčijama tarnybine nuobauda, nes juo akivaizdžiai teisės aktų neatitinkantys J. K. veiksmai buvo pripažinti teisėtais ir tai neabejotinai turėjo tiesioginę bei esminę įtaką prieš pareiškėją vykdytam tarnybinio nusižengimo tyrimui.

3. Teismo posėdžio metu pareiškėjas nurodė, jog, atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą pagal R. Š. tarnybinį pranešimą, jam tiksliai nebuvo nurodyta kuo jis yra kaltinamas. J. K. pranešimas yra abstraktus, nenurodyti konkretūs pažeidimai, kuriuos pareiškėjas padarė, nenurodytos pažeistos teisės aktų dalys, kurias pareiškėjas pažeidė. Pažymėjo, kad 2015 m. lapkričio 20 d. tarnybiniu pranešimu pareiškėjas pasinaudojo savo teise teikti nušalinimus ir pateikė prašymą nušalinti J. K., tačiau ji niekada nebuvo nušalinta, o jos pačios pateiktas nusišalinimas yra visai dėl kitų priežasčių. Pažymėjo, kad jis nebuvo supažindintas su Komisijos sudėtimi, todėl jis negalėjo teikti nušalinimų, o Komisija nevertino pareiškėjo teiktų paaiškinimų. Taip pat pakartojo esminius skundo argumentus ir teigė, jog jokių pažeidimų nepadarė, o su R. Š. bendravo tinkamai.

4. Atsakovas Agentūra atsiliepime į pareiškėjo skundą prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

5. Atsakovas paaiškino, kad Komisija, atlikusi tyrimą dėl galbūt padaryto pareiškėjo tarnybinio nusižengimo, priėmė Išvadą, kurioje konstatavo, jog pareiškėjas pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – ir VTĮ) 15 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 6 punktus. Įvertinęs šią Išvadą, Agentūros direktorius priėmė skundžiamą Įsakymą Nr. AP-447, kuriuo pareiškėjui skirta tarnybinių nuobauda – pastaba. Skundžiamas įsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, buvo laikytasi tarnybinių nuobaudų skyrimo pagrindinių procedūrų ir taisyklių, taikant teisės normas tinkamai kvalifikuotas pareiškėjo nusižengimas. Atsakovas taip pat teigė, kad Pranešimo Nr. 11TP-21 turinys atitinka teisės aktų keliamus reikalavimus, nes jame išdėstytos faktinės aplinkybės ir R. Š. tarnybiniame pranešime išreikšta nuomonė, nurodytos konkrečios teisės normos, kurių pažeidimu įtariamas pareiškėjas, kartu su šiuo pranešimu pareiškėjui buvo įteikti R. Š. surašytas tarnybinis pranešimas ir prie jo pridėti priedai, kuriais remiantis grindžiami įtarimai, pareiškėjui suteikta galimybė teikti paaiškinimus. Atsakovas taip pat nesutiko su pareiškėjo teiginiu, jog nėra aišku, kas konkrečiai el. laiškų gavėjui R. Š. sukėlė diskomfortą, nes vertinant šį Išvadą nurodytą teiginį turėtų būti vadovaujama VTĮ 15 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 6 punktais, Agentūros vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Agentūros direktoriaus 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-72, 23 punktu bei Valstybės tarnautojų etikos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968, 9.2, 9.3 ir 9.7 papunkčiais. Atsakovas paaiškino, kad Išvadoje nustatyta, jog pareiškėjo nemandagus, nepagarbus, neobjektyvus ir šališkas elgesys su R. Š., fiksuotas 2015 m. lapkričio 18 d. bei 2015 m. lapkričio 20 d. elektroniniuose susirašinėjimuose, sukėlė R. Š. emocinį diskomfortą. Nemandagus elgesys buvo vertinamas, atsižvelgiant į valstybės tarnautojams keliamus standartus, vartotiną leksiką, antrosios konflikto šalies subjektyviąją jauseną dėl išsakytų žodžių. Taip pat vertintos ir R. Š. tarnybiniame pranešime nurodytos aplinkybės, kad pareiškėjo elgesys kasdien peržengia bet kokias padorumo ribas. Pasisakydamas dėl pareiškėjo teiginio, jog Išvada pasirašyta tik dviejų Komisijos narių, atsakovas nurodė, kad komisijos narė V. T. Agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. AA-655 buvo išleista kasmetinių atostogų nuo 2015 m. gruodžio 9 d. iki 2015 m. gruodžio 22 d., todėl, pabaigusi tarnybinio nusižengimo tyrimą, Komisija pasirašė pagal faktinę sudėtį. Išvados ir teikimo surašymo metu buvo įvertintos Komisijos narės V. T. tarnybiniame pranešime įvertintos ir nustatytos faktinės aplinkybės. Atsakovas nurodė, jog Išvados surašymo metu, kaip sunkinanti aplinkybė, buvo vertintas faktas, kad pareiškėjui per vienerius metus yra skirta viena tarnybinių nuobauda – papeikimas, tačiau ši aplinkybė buvo tik viena iš vertintų aplinkybių, t. y. buvo vertinamas ir pažeidimo pobūdis, mastas, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastys, aplinkybės ir pasekmės, kaltė bei pareiškėjo tarnybinių veikla. Pasisakydamas dėl pareiškėjo teiginio, jog Išvadoje buvo vadovautasi senos redakcijos Valstybės tarnybos departamento 2011 m. liepos 8 d.

parengtomis Tarnybinio nusižengimo tyrimo motyvuotos išvados surašymo rekomendacijomis, pažymėjo, jog dėl techninės klaidos nurodyta sena rekomendacijų redakcija neturi jokių pasekmių Išvados teisėtumui ir pagrįstumui.

6. Atsakovo atstovė teismo posėdžio metu pažymėjo, jog J. K. nušalinimas pagal pareiškėjo teiktą nušalinimą nebuvo patvirtintas, todėl ji nusišalino kitais pagrindais. Nurodė, jog V. T. paaiškinimai yra pateikti Išvadoje, todėl vien jos parašo nebuvimas nepatvirtina Išvados nepagrįstumo bei nepaneigia jos dalyvavimo surašant Išvadą.

II.

7. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. birželio 7 d. sprendimu pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą.

8. Teismas konstatavo, kad byloje ginčas iš esmės kilo dėl to, ar pagrįstai pareiškėjui buvo skirta tarnybinė nuobauda – pastaba.

9. Teismas nustatė, jog tarnybinė nuobauda pareiškėjui skirta už Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 6 punktų pažeidimą.

10. Teismas, pasisakydamas dėl pareiškėjo teiginių, kad tarnybinis pranešimas apie jo galbūt padarytą tarnybinį nusižengimą yra abstraktus, nenurodyti jokie konkretūs argumentai, ar įrodymai, kuriais grindžiami įtarimai, konkretūs pareiškėjo veiksmai, kurie vertinami kaip tariamas tarnybinis nusižengimas, o pranešimas apie tarnybinį nusižengimą neatitinka teisės aktuose nustatytų pranešimo apie tarnybinį nusižengimą turinio reikalavimų, nurodė, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą yra konstatuota, jog pranešime apie valstybės tarnautojo padarytą tarnybinį nusižengimą turi būti tiksliai nurodoma, kokio nusižengimo padarymu įtariamas valstybės tarnautojas (nurodomi konkretūs jo veiksmai (neveikimas), padarymo laikas ir kitos reikšmingos aplinkybės) (2012 m. birželio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-2373/2012), tačiau taip pat pranešime dėl galbūt padaryto tarnybinio nusižengimo yra nurodomi (išvardijami) galbūt padaryti tarnybiniai pažeidimai, taigi ir jų teisinis kvalifikavimas yra pirminis (galimas), galutinis teisinis kvalifikavimas yra pateikiamas tarnybinio patikrinimo išvadoje, jei tarnybinio patikrinimo metu surenkama medžiaga, patvirtinanti, kad tarnybinis nusižengimas buvo iš tikrųjų padarytas (2011 m. liepos 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1419/2011). Teismas nustatė, jog 2015 m. lapkričio 23 d. Agentūroje buvo gautas tarnybinis pranešimas iš R. Š., kuriame nurodyta, jog pareiškėjas atsisako vykdyti jam paskirtas užduotis, skleidžia melagingą informaciją bei viešai įžeidinėja. Iš minėto R. Š. pranešimo aiškiai matyti, jog jis tarnybinio nusižengimo tyrimą prašo pradėti dėl pareiškėjo komunikavimo elektroniniu paštu. Prie šio pranešimo buvo pridėti ir elektroniniai laišku, dėl kurių turinio prašoma pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą. Taigi paaiškinimus pareiškėjas turėjo teikti dėl jo, R. Š. siųstų, elektroninių laiškų turinio. Atsižvelgdamas į tai, teismas nesutiko su pareiškėju, jog R. Š. tarnybiniame pranešime nenurodyti jokie konkretūs argumentai, ar įrodymai, kuriais grindžiami įtarimai, konkretūs pareiškėjo veiksmai, kurie vertinami kaip tariamas tarnybinis nusižengimas. Pareiškėjui iš tokio R. Š. pranešimo apie tarnybinį nusižengimą turinio turėjo būti visiškai aišku, kad paaiškinimus jis turėjo teikti dėl jo siųstų elektroninių laiškų turinio, todėl pranešimo apie tarnybinį nusižengimą turinys atitinka visus teisės aktų keliamus reikalavimus.

11. Teismas taip pat nustatė, kad pareiškėjui buvo pateiktas 2015 m. lapkričio 27 d. pranešimas apie tarnybinį nusižengimą Nr. 11TP-21, kuriame nurodyta, jog R. Š. pareiškėjo atžvilgiu surašė tarnybinį pranešimą bei pacituotas visas 2015 m. lapkričio 23 d. tarnybinio pranešimo turinys. Taip pat šiame pranešime nurodytos teisės normos, kurias galbūt pažeidė pareiškėjas, bei paprašyta per 5 darbo dienas pateikti paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo. Prie šio pranešimo buvo pridėta tarnybinio pranešimo su priedais kopija. Pareiškėjas 2015 m. gruodžio 3 d. pateikė paaiškinimą dėl galimo tarnybinio nusižengimo, kuriame nurodė, jog R. Š. tarnybiniame pranešime pateikti labai bendro pobūdžio kaltinimai, nėra beveik jokie konkretumo ir jokių įrodymų. Taip pat nenurodyta kokie pažeidimai matomi iš prie pranešimo pridėtų elektroninių laiškų. Šiuo aspektu teismas pažymėjo, jog prie minėto pranešimo pridėti elektroniniai laišku

aiškiai parodo galbūt padarytus nusižengimus, dėl kurių yra surašytas tarnybinis pranešimas, t. y. nepagarbus bendravimas (pvz.: „prie visų taip kabinėjatės“, „ne toks jūs jau ir drąsus koku dedatės“ ir pan.), atsisakymas vykdyti tiesiogines pareigas (pvz.: klausimas elektroniniu paštu pareiškėjui išsiųstas 2015 m. spalio 23 d., pakartotinai 2015 m. spalio 28 d., o atsakymas gautas tik 2015 m. lapkričio 10 d.). Be to, J. K. Pranešime Nr. 11TP-21 taip pat nurodyti visi teisės aktai bei jų dalys, kuriuos pareiškėjas galbūt pažeidė. J. K. pateikė pareiškėjui visus jos turimus tarnybinio patikrinimo duomenis bei vadovaudamasi Taisyklių 8 punktu nurodė pareiškėjui pateikti paaiškinimus dėl R. Š. tarnybiniame pranešime nurodytų aplinkybių, tačiau pareiškėjas šia teise nepasinaudojo ir tik pareiškė pretenzijas dėl J. K. veiksmų bei nurodė, jog jis nesupranta jam pateiktų kaltinimų. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas pats nepasinaudojo savo teise teikti paaiškinimus, negalima daryti išvadą, jog J. K. neatliko išsamaus tyrimo. Be kita ko, 2015 m. gruodžio 2 d. pranešimu J. K. nurodė, jog ji nusišalina nuo pareiškėjo galimo tarnybinio nusižengimo tyrimo, nes laikinai eis kitas pareigas. Atsižvelgdamas į minėtą pranešimą, tą pačią dieną Agentūros direktorius sudarė komisiją pareiškėjo tarnybiniame nusižengime tirti, kurios narė V. T. įvertino Pranešimo Nr. 11TP-21 atitiktį teisės aktų reikalavimams bei nustatė, kad jis surašytas nepažeidžiant nustatyto 5 dienų termino, įteiktas pasirašytinai, pareiškėjui pateikta visa turima informacija apie tarnybinį nusižengimą. Pareiškėjas nepateikė jokio prieštaravimo tokioms Komisijos narės išvadoms, todėl teismas padarė išvadą, kad Pranešimas atitinka jame keliamus turinio ir formos reikalavimus, o Skundžiamas sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, nes nebuvo nustatyti jokie J. K. neteisėti veiksmai.

12. Teismas dėl pareiškėjo teismo posėdžio metu pateikto argumento, jog J. K. nusišalino ne dėl pareiškėjo pareikšto nušalinimo, o dėl to, jog eis kitas pareigas, pažymėjo, jog nenustačius J. K. neteisėtų veiksmų bei šališkumo, atliekant pareiškėjo tarnybinio nusižengimo tyrimą, Išvados teisingumui neturi reikšmės tai, jog ji nusišalino kitais nei nurodyti pareiškėjo pagrindais. Be to, atsakovo atstovė teismo posėdžio metu pažymėjo, jog J. K. nušalinimas pagal pareiškėjo teiktą nušalinimą nebuvo patvirtintas. Taigi J. K. nušalinimo klausimas buvo svarstytas, tačiau nebuvo nustatytas joks pagrindas jį nušalinti.

13. Iš teismui pateiktų laiškų turinio teismas nustatė, kad pareiškėjas su R. Š. bendravo nepagarbiai, pažeidžiant valstybės tarnautojams keliamus aukštesnius elgesio standartus, t. y. vartojo netinkamą leksiką: „kabinėjasi“, „ne toks jau ir drąsus“, „išmetami į sąvartyną“ ir kt. R. Š. prašymo atsiprašyti už melagingus teiginius pareiškėjas neįgyvendino. Taigi pareiškėjas neatliko jokių veiksmų, paneigiančių jo atsakomybę už nepagarbų elgesį. R. Š. pranešime apie tarnybinį nusižengimą pats nurodė, jog pareiškėjas pradėjo viešai įžeidinėti savo pareiškimais, skleisti melagingą informaciją, atsisakinėti atlikti užduotis. Teismo vertinimu, tokius veiksmus Komisija pagrįstai vertino kaip sukeliančius R. Š. emocinį diskomfortą. Šią teismo išvadą pagrindžia Aplinkos apsaugos agentūros vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-72, 23 punktas. Pareiškėjo elektroniniuose laiškuose esantys išsireiškimai aiškiai peržengia dalykinio bendravimo ribas, yra emocinio pobūdžio, pareiškėjas konfliktinėje situacijoje pasielgė neobjektyviai ir šališkai ir tokiu būdu sutrikdė dalykinę darbo atmosferą bei pažeidė darbo drausmę. Teismo vertinimu, tokiu savo elgesiu pareiškėjas taip pat pažeidė VTĮ 3 straipsnio 1, 5 ir 8 dalyse nustatytus valstybės tarnautojų etikos principus, t. y. pagarba žmogui ir valstybei, nešališkumas ir pavyzdingumas, Valstybės tarnautojų etikos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968, 9.2, 9.4 ir 9.7 punktus.

14. Teismas sutiko su pareiškėju, jog Išvadą ir Komisijos teikimą privalėjo pasirašyti visi Komisijos nariai, tačiau taip pat pažymėjo, jog Komisijos narė V. T. nuo 2015 m. gruodžio 9 d. iki 2015 m. gruodžio 22 d. buvo išleista kasmetinių atostogų. Iš teismui pateikto jos tarnybinio pranešimo matyti, jog ji, kaip Komisijos narė, atliko jai pavestą užduotį ir įvertino Pranešimo atitiktį teisės aktų reikalavimams bei nustatė, kad jis surašytas nepažeidžiant nustatyto 5 dienų termino, įteiktas pasirašytinai, pareiškėjui pateikta visa turima informacija apie tarnybinį nusižengimą. Išvados ir teikimo surašymo metu buvo įvertintos visos V. T. tarnybiniame pranešime nurodytos aplinkybės. Taigi trečioji Komisijos narė pateikė savo paaiškinimus bei nuomonę, atliko

jai, kaip Komisijos narei, pavestą užduotį, o jos pranešimas buvo įvertintas, todėl vien faktas, kad Išvada pasirašyta tik dviejų Komisijos narių, nesudaro pagrindo abejoti iš esmės teisingos ir pagrįstos Išvados teisingumu. Taip pat pareiškėjas nepateikia jokių argumentų, jog Komisija jo atžvilgiu galėjo būti šališka, todėl nėra jokio pagrindo abejoti, kad dviejų Komisijos narių pasirašyta Išvada gali būti neteisinga vien dėl to, jog nėra vieno iš Komisijos narių parašo.

15. Teismas, įvertinęs Išvados turinį, nustatė, jog Išvadoje nurodyta 2011 m. liepos 8 d. rekomendacijų redakcija laikytina technine klaida, nes iš Išvados turinio aiškiai matyti, jog buvo laikomasi visų naujos redakcijos rekomendacijose nurodytų reikalavimų. Atsižvelgęs į tai, kas išdėstyta, teismas konstatavo, kad atliekant tarnybinį patikrinimą nebuvo padaryta esminių Skundžiamo įsakymo priėmimo pagrindinių procedūrų, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, pažeidimų, visi surinkti ir Išvadoje išanalizuoti faktiniai duomenys yra pakankami, todėl Agentūros direktorius pagrįstai vadovavosi minėta Išvada ir priėmė teisėtą ir pagrįstą skundžiamą įsakymą skirti pareiškėjui tarnybinę nuobaudą – pastabą.

16. Teismas vadovavosi VTĮ 29 straipsnio 2 dalimi, 30¹ straipsniu ir nurodė, kad 2015 m. lapkričio 27 įsakymu Nr. AP-397 pareiškėjui paskirtą tarnybinę nuobaudą – papeikimą, administracinėje byloje Nr. eI-5276-629/2016 buvo nuspręsta panaikinti. Taigi tarnybinė nuobauda yra negaliojanti, tačiau iš byloje esančios medžiagos matyti, kad skiriant tarnybinę nuobaudą buvo vertinami ir kiti faktai, t. y. tarnybinio nusižengimo mastas, pobūdis, priežastys, aplinkybės ir pasekmės, kaltė, veikla iki tarnybinio nusižengimo padarymo, t. y. įvertintos visos būtinos aplinkybės. Nustatyta, kad pareiškėjas už tapatų pažeidimą turi galiojančią nuobaudą (iki nuobaudos panaikinimo teismo sprendimu nuobauda laikytina galiojančia), nusižengimas buvo padarytas esant konfliktinei situacijai, nusižengimas R. Š. atžvilgiu padarytas ne viešai, nenustatyta, jog pareiškėjas atsisako vykdyti savo funkcijas. Taigi buvo vertinama visų aplinkybių visuma, todėl tarnybinė nuobauda – pastaba (be kita ko, švelniausia tarnybinė nuobauda), pareiškėjui skirta pagrįstai ir yra proporcinga jo padarytam nusižengimui. Teismas taip pat pažymėjo, kad teismo atliekamas vertinimas administracinėje byloje neturi būti tapatinamas su tarnybinio nusižengimo aplinkybių tyrimu apskritai iš naujo. Teismas tik patikrina tarnybinio patikrinimo metu nustatytų aplinkybių tikrumą ir padarytų išvadų pagrįstumą.

17. Teismas konstatavo, kad Agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. AP-447 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ ir Agentūros 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimas Nr. (16)-A4-13846 yra teisėti bei pagrįsti ir nėra jokio teisinio ar faktinio pagrindo juos naikinti.

III.

18. Pareiškėjas apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. birželio 7 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – panaikinti Agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. AP-447 ir 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimą Nr. (16)-A4-13846; imtis atitinkamų veiksmų dėl atsakovo tyčinio bei faktinio melavimo teismui. Apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

18.1. Teismas sprendime iš esmės pasisako dėl pareiškėjo žodžių/frazių, tačiau teismas to apskritai negalėjo daryti, nes ginčo esmė yra esminiai procedūriniai pažeidimai atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą, o ne netinkamas jo žodžių/frazių vertinimas ir tuo pagrindu paskirta tarnybinė nuobauda.

18.2. Verčiant valstybės tarnautoją aiškintis dėl el. laiškų ar bet kokių kitų jo parašytų dokumentų, nenurodant kokios konkrečiai tų el. laiškų ar dokumentų vietos vertintinos kaip tarnybiniai nusižengimai, ne tik neatitinka teismų formuojamos praktikos, bet ir akivaizdžiai sudarytų galimybę nepagrįstai trikdyti tarnautojo veiklą nuolat verčiant jį aiškintis dėl įvairių jo parašytų el. laiškų ar dokumentų, tiesiog prie tarnybinio pranešimo pridėdant tuos el. laiškus ar dokumentus ir nurodant abstrakčius kaltinimus.

18.3. Nepagrįsta teismo nuomonė, kad prie R. Š. 2015 m. lapkričio 23 d. pranešimo pridėti elektroniniai laišakai aiškiai parodo galbūt padarytus nusižengimus, t. y. nepagarbų bendravimą. Nurodytų konkrečių atvejų vertinimas, kaip nepagarbus bendravimas, yra labai subjektyvus ir

jokiais būdais negalima sakyti, kad jie aiškiai parodo neva nepagarbų bendravimą. Konkretūs neva nepagarbūs jo žodžiai, frazės ir (ar) sakiniai minimi tik Išvadoje bei teismo sprendime, tačiau tai nebuvo padaryta nei R. Š. 2015 m. lapkričio 23 d. tarnybiniame pranešime, nei 2015 m. lapkričio 27 d. pranešime apie tarnybinį nusižengimą, tokiu būdu sudarant kliūtį teikti konkrečius paaiškinimus.

18.4. Teismo sprendime taip pažymėta, kad pareiškėjas nepasinaudojo savo teise pateikti paaiškinimo dėl R. Š. 2015 m. lapkričio 23 d. tarnybiniame pranešime minimų aplinkybių, tačiau savo 2015 m. gruodžio 3 d. paaiškinime pareiškėjas iš esmės nurodė, jog jokių pažeidimų nepadarė, t. y. pateikė abstraktų abstraktiems kaltinimams adekvatų paaiškinimą.

18.5. Teismo sprendime minima, kad negalima daryti išvados, jog J. K. neatliko išsamaus tyrimo, tačiau J. K. tarnybinio nusižengimo tyrimo neatliko, ji buvo ta, kuriai buvo pavesta aptariamą tarnybinio nusižengimo tyrimą atlikti, bet jai pačiai nusišalinus, aptariamą tarnybinio nusižengimo tyrimą atliko tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija.

18.6. V. T. dalyvavimo tiriant pagal R. Š. 2015 m. lapkričio 23 d. tarnybinį pranešimą pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą nerodo jokie byloje esantys dokumentai, nėra aišku ir tai, ar V. T. sutiko su Išvada. Tas faktas, jog Išvadą ne tik pasirašė tik du komisijos nariai, bet joje apskritai minimi tik du komisijos nariai, yra pakankamas pagrindas abejoti motyvuotos išvados teisingumu. Teismas nepasisakė ir dėl pareiškėjo posėdžio metu pateikto argumento, kad nežinodamas komisijos sudėties, jis neturėjo jokių galimybių pareikšti nušalinimą (-us), t. y. neturėjo galimybių pasinaudoti savo teisėmis. Dėl šios priežasties tai iš esmės taip pat turėtų būti traktuojama kaip esminis procedūrinis pažeidimas.

18.7. Teismas iš esmės nevertino pareiškėjo su atsakovo 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. (16)-A4-13846 susijusių argumentų, kurie patvirtina, kad akivaizdžiai šališki J. K. veiksmai nebuvo tinkamai įvertinti, o šališki R. Š. veiksmai apskritai nevertinti. Teismas atsakovo 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimo Nr. (16)-A4-13846 pagrįstumą ir teisėtumą iš esmės grindžia vienos komisijos narės, t. y. V. T. paaiškinimais, nors ji savo išvadas pateikė tik dėl kelių esmės nesudarantių smulkių momentų (dėl kurių pretenzijos apskritai nebuvo reiškiamos), o dėl esminių klausimų nepasisakė apskritai.

18.8. Atsakovas savo atsiliepime meluoja teismui nurodydamas, jog J. K. nusišalino dėl to, kad pareiškėjas apskundė jos veiksmus, tačiau byloje esantis J. K. 2015 m. gruodžio 2 d. pranešimas rodo, jog J. K. nusišalino dėl to, kad laikinai eis kitas pareigas. Posėdžio metu pateikė prašymą, kad teismas įvertintų šį sąmoningą melavimo teismui ir (ar) teismo klaidinimo faktą, tačiau teismas dėl paties melavimo/teismo klaidinimo nepasisakė, tik konstatavo, jog motyvuotos išvados teisingumui tai neturi reikšmės. Nuobauda už šį faktinį ir akivaizdžiai sąmoningą melavimą teismui turėtų būti paskirta nepriklausomai nuo to, koks bus teismo sprendimas šioje byloje. Taip pat prašo teismo šiuos atsakovo veiksmus traktuoti ir kaip jį neigiamai charakterizuojančius.

19. Atsakovas Aplinkos apsaugos agentūra atsiliepime į apeliacinį skundą prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. birželio 7 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti.

20. Atsakovas nurodo, kad teismo sprendimas atitinka Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 86 ir 87 straipsnių reikalavimus. Teismas išsamiai išnagrinėjo bylos medžiagoje pateiktą J. K. surašytą pareiškėjui pranešimą dėl galimo tarnybinio nusižengimo, vėliau sudarytos komisijos ištirti pareiškėjo padarytą tarnybinį nusižengimą parengtą motyvuotą išvadą, jos priedus, Agentūros direktoriaus sprendimus dėl pareiškėjui paskirtos nuobaudos, taip pat dėl administracinės procedūros, pradėtos pagal pareiškėjo tarnybinį pranešimą Nr. A9-95, medžiagą, pareiškėjo skundą ir pasisakymus teismo posėdžio metu ir kitus įrodymus administraciniame byloje, ir nenustatė esminių procedūrinių pažeidimų, o apeliacinio skundo argumentai dėl neobjektyvaus tarnybinio nusižengimo tyrimo nėra siejami su pareiškėjo konkrečiomis pažeistomis procesinėmis teisėmis ar jų ribojimu, o tik pateikiama formali ir subjektyvi versija dėl galbūt neobjektyvaus tyrimo, taip pat teismo sprendimo neteisėtumo. Pareiškėjas apeliaciniame skunde nepateikė jokių teismo nustatytas ir įvertintas faktines aplinkybes paneigiančių įrodymų, todėl nėra pagrindo pripažinti, jog Agentūros sprendimas

pareiškėjui skirti tarnybinę nuobaudą buvo neteisėtas ir nepagrįstas. Pažymi, jog pareiškėjas, nepagrįstai kaltindamas tyčiniu ir faktiniu melavimu Agentūros atstovus, reikšdamas nepagrįstus reikalavimus teismui, piktnaudžiauja procesinėmis teisėmis.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

21. Nagrinėjamos administracinės bylos dalyką sudaro atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus Įsakymo Nr. AP-447 dėl tarnybinės nuobaudos – pastabos – valstybės tarnautojui už padarytus Valstybės tarnautojų etikos taisyklių pažeidimus paskyrimo teisėtumas ir pagrįstumas, bei atsakovo Sprendimo Nr. (16)-A4-13846, kuriuo pareiškėjo skundas dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo metu padarytų pažeidimų atmestas, teisėtumas ir pagrįstumas.

22. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, pripažino Įsakymą Nr. AP-447 ir Sprendimą Nr. (16)-A4-13846 teisėtais, padarė išvadą, kad pareiškėjo argumentai dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo pažeidžiant teisės aktuose numatytas procedūras nepagrįsti.

23. Pareiškėjas, apeliaciniu skundu nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, nurodė, kad jame netinkamai vertintos aplinkybės dėl pareiškėjo kaltinimų nekonkretumo, pareiškėjo teisių ribojimo tarnybinio nusižengimo tyrimo metu, tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos šališkumo, jos netinkamo sudarymo ir narių netinkamo pareigų atlikimo, nes Išvadą pasirašė tik du nariai.

24. Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (2002 m. balandžio 23 d. įstatymo Nr. IX-855 redakcija) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 patvirtintų Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių nuostatos.

25. Pareiškėjui atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymu „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ Nr. AP-447 buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, už tai, kad jis padarė tarnybinį nusižengimą, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 6 punktus. Įsakymas, be kita ko, grindžiamas Komisijos galimam tarnybiniam nusižengimui tirti 2015 m. gruodžio 14 d. motyvuota išvada Nr. 12TP-19 „Dėl I. L. tarnybinio nusižengimo“.

26. Išvadoje konstatuota, kad I. L. nepalaikė dalykinės darbo atmosferos, nesilaikė reikalavimo elgtis pagarbiai su kitais asmenimis 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 ir 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25, todėl pažeidė darbo drausmę. Dėl I. L. nepagarbaus elgesio su pavaduotoju R. Š. kilo abiejų valstybės tarnautojų konfliktas, turintis asmeninio pobūdžio požymių, ir buvo sutrikdyta dalykinė darbo atmosfera tarp šių valstybės tarnautojų. Nurodyta, kad I. L. nesilaikė VTĮ 3 straipsnio 2 dalies 1, 5 ir 8 punktuose nustatytų valstybės tarnautojų etikos principų, Valstybės tarnautojų etikos taisyklių 2.3, 7.1, 9.2, 9.4, ir 9.7 papunkčiuose nustatytų pareigų, Vidaus tvarkos taisyklių 23 punkte nustatytos pareigos ir pažeidė VTĮ 15 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 6 punkto reikalavimus.

27. Išvados dalyje, kuria Komisija siūlo taikyti tarnybinę atsakomybę už minėtus teisės aktų pažeidimus, nurodoma, kad I. L. padarė tarnybinius nusižengimus 2015 m. lapkričio 17 d. ir 2015 m. lapkričio 20 d., kai nesilaikė Agentūroje darbo drausmės nemandagiai, nepagarbiai elgdamasis su Agentūros direktoriaus pavaduotoju karjeros valstybės tarnautoju R. Š., konfliktinėmis aplinkybėmis nesilaikydamas reikalavimo elgtis objektyviai ir nešališkai.

28. Tokių Komisijos išvadų faktiniu pagrindu laikytini pareiškėjo atsakymai – el. laišakai, kurių turinys buvo vertinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo metu: 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 „<...> jeigu pritariate galiu ir pats su teisininkais nueiti pasikonsultuoti <...> jeigu dvejojate dėl mano kompetencijos ir panašu, kad mažų mažiausiai būtent taip ir yra <...> ir netinka jums tai, kad aš pats konsultuočiausi su teisininkais, ir nėra kitų variantų, tai manau, kad turite galimybę/teisę ši

atvejį perduoti spręsti kitam.“; 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25 „Jūs prie visų taip kabinėjatės?, <...> nuo savo pasakytų žodžių dabar šitaip bailiai bėgat“.

29. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į kilusio ginčo dėl valstybės tarnautojui paskirtos nuobaudos paskyrimo ypatumus, pažymi, kad nagrinėjamu atveju apibrėžiant administracinės bylos dalyką ir nustatant ginčo ribas yra aktualu tiek pareiškėjo akcentuojami su tarnybinės nuobaudos paskyrimo procedūros teisėtumu susiję aspektai, tiek pačių faktų, patvirtinančių valstybės tarnautojo padarytus neteisėtus veiksmus ir/ar neveikimą, byloje nustatymas ir įvertinimas.

30. Viešojo administravimo subjektas (darbdavys), konstatuodamas, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, turi ne tik nurodyti teisės aktų, apibrėžiančių valstybės tarnautojo konkrečias pareigas, padarytus pažeidimus, bet ir įvardyti konkrečias faktines aplinkybes, kuriomis grindžiamos išvados dėl padarytų pažeidimų; be to, pateikti duomenis (įrodymus), patvirtinančius šiuos faktus (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2966-756/2015).

31. Teisėjų kolegijos vertinimu, Įsakymu Nr. AP-447 pareiškėjui paskirta pastaba už tuos konkrečius veiksmus, kurie įvardyti Išvados konstatuojamoje dalyje – tai atitinkamos pareiškėjo el. laiškų, rašytų Agentūros direktoriaus pavaduotojui R. Š. 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 ir 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25, Išvadoje paminėtos dalys. Sprendžiant, ar pareiškėjas buvo tinkamai informuotas apie tarnybinio nusižengimo tyrimą, ar jo metu buvo objektyviai nustatytos visos aplinkybės, patvirtinančios pažeidimo padarymą, ar buvo pakankamas pagrindas skirti nuobaudą, bylos nagrinėjimo teisme metu turėtų būti akcentuojamas dėmesys ties tais faktais, kurie atsakovo Išvadoje nurodomi kaip tarnybinės nuobaudos skyrimo pagrindas.

32. Aptariamam aspektu pažymėtina, kad, įvertinus tuos konkrečius faktus, kurie nurodyti tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadoje, turi būti sprendžiama, ar dėl jų buvo tinkamai pradėta ir atlikta tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūra, ar buvo jie objektyviai įvertinti kaip sudarantys pagrindą paskirti tarnybinę nuobaudą ir priimti ginčijamą Įsakymą.

33. Nuobaudų skyrimo procedūra – būtina, o ji pati ir jos metu priimti baigiamieji administraciniai aktai turi griežtai atitikti teisės normų nustatytus reikalavimus. Viena iš svarbiausių tokios procedūros sudėtinių dalių yra tarnybinio nusižengimo tyrimas, kuris nėra vien formalus veiksmas, apsiribojantis tik tarnautojo veiklos ar neveikimo konstatavimu. Tai plati įstaigos vadovo įpareigoto pareigūno ar komisijos veikla, susijusi su išsamiu visų tariamo tarnybinio nusižengimo padarymo aplinkybių ir priežasčių, nulėmusių nusižengimą, išaiškinimu (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-2362/2012, 2013 m. kovo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-565/2013 m., 2015 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1867-492/2015 m.).

34. Sprendžiant, ar skundžiamu sprendimu paskirta nuobauda buvo paskirta pagrįstai ir teisėtai, būtina nustatyti, ar tarnybinio patikrinimo išvadoje yra tyrimo metu surinkta medžiaga paremtų duomenų, patvirtinančių, jog pareiškėjas padarė veikas (ir kokias konkrečiai), kuriose yra tarnybinio nusižengimo sudėtis, taip pat tai, ar atsakovas laikėsi tarnybinių nuobaudų skyrimo pagrindinių procedūrų ir taisyklių <...>. (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. birželio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-824-261/2015 m.).

35. Pareiškėjas tiek skunde pirmosios instancijos teismui, tiek apeliaciniame skunde akcentavo, kad jam įteiktas pranešimas 2015 m. lapkričio 27 d. Nr. 11TP-21 apie tarnybinį nusižengimą yra abstraktus, nėra įvardyti konkretūs pareiškėjo veiksmai, kurie vertinami kaip pareiškėjo tarnybinis nusižengimas. Pirmosios instancijos teismas vertino, kad kartu su pranešimu pareiškėjui buvo įteikta ir R. Š. tarnybinis 2015 m. lapkričio 23 d. pranešimas su priedais – elektroniniu susirašinėjimu, ir padarė išvadą, kad iš to pareiškėjui turėjo būti pakankamai aišku, kad paaiškinimus jis turėjo teikti dėl savo siųstų elektroninių laiškų turinio.

36. Teisėjų kolegija, iš dalies pripažindama apelianto argumentus dėl konkretumo trūkumo įvardijant jo neteisėtus veiksmus pranešime pripažįsta pagrįstais, nes atsakomybė buvo taikyta tik dėl dalies jo pavartotų teiginių elektroniniuose laiškuose, kurie buvo įvertinti kaip neatitinkantys tarnautojo etikos reikalavimų, tačiau toks tarnybinio nusižengimo procedūros trūkumas nėra esminis, pats savaime nereiškia, kad tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo atliktas netinkamai.

Pareiškėjui buvo atskleista visa informacija, kurios pagrindu buvo pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, jis turėjo objektyvią galimybę pateikti paaiškinimus, išdėstyti savo nuomonę dėl nurodyto galbūt neetiško susirašinėjimo elektroniniais laiškais.

37. Pareiškėjas savo poziciją dėl gauto pranešimo apie tarnybinį nusižengimą yra išdėstęs tarnybiniame pranešime Agentūros direktoriui 2015 m. lapkričio 30 d., paaiškiniame dėl galimo tarnybinio nusižengimo 2015 m. gruodžio 3 d., papildomoje informacijoje 2015 m. gruodžio 6 d., tai patvirtina, kad pareiškėjas naudojosi savo teise teikti paaiškinimus tokiu būdu ir tokia apimtimi, kiek pats subjektyviai sprendė esant reikalinga, todėl laikytina, kad pranešimo apie tarnybinį nusižengimą tam tikri trūkumai negali būti vertinami kaip iš esmės sutrukdę pareiškėjui pasinaudoti teise teikti paaiškinimus.

38. Apeliaciniame skunde pareiškėjas akcentuoja, kad tarnybinio nusižengimo tyrimą buvo pavesta atlikti J. K., tačiau pastarajai nusišalinus, tyrimą turėjo atlikti komisija, tačiau jos narė V. T. komisijos darbe nedalyvavo, Išvados nepasirašė. Pareiškėjas nebuvo supažindintas su komisijos sudėtimi, neturėjo galimybės pareikšti nušalinimų. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad J. K. nusišalinimo aplinkybės neturi jokios įtakos Išvados pagrįstumui, ir rėmėsi V. T. paaiškinimais apie dalyvavimą komisijos darbe. Argumentų, kurie leistų abejoti šiais paaiškinimais, apelianas nenurodė. J. K. nusišalinimo aplinkybės apskritai nelaikytinos šios bylos nagrinėjimo dalyku, todėl apeliacinio skundo argumentai, kad atsakovas atsiliepime neva klaidindamas teismą nurodė kitokias jos nusišalinimo priežastis, neturi teisinės reikšmės ir neaptarinėtini.

39. Ta aplinkybė, kad V. T. nepasirašė Išvados, nes tuo metu atostogavo, taip pat nagrinėjamu atveju nesudaro pagrindo teigti, jog komisija darbą atliko netinkamai, šališkai ar pan. Išvadą pasirašė dvi kitos komisijos narės, Išvadoje aptarti visi tarnybinio nusižengimo tyrimui ir jo nustatymui reikšmingi aspektai. Net jei pareiškėjas nežinojo komisijos sudėties ir nepasinaudojo komisijos narių nušalinimo teise, tyrimą atlikusių asmenų šališkumas galėtų būti įvertintas bylos nagrinėjimo metu, tačiau teismui nėra pateikta jokių duomenų, kurie leistų suabejoti tyrimą atlikusių asmenų neobjektyvumu. Teisėjų kolegija pažymi, kad valstybės tarnautojo teisės tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros metu nėra savitikslių, jų paskirtis yra užtikrinti tyrimo visapusiškumą ir objektyvumą, o valstybės tarnautojas tokiomis teisėmis turi naudotis sąžiningai. Kiekvienas tariamas, formalus pobūdžio procedūros trūkumas neturi būti visais atvejais vertinamas kaip esminis asmens teisių ribojimas, kartu pagrindžiantis ir parengtos Išvados neteisėtumą.

40. Teisėjų kolegija, nepripažinusi pagrįstais apeliacinio skundo argumentų dėl tarnybinio nusižengimo procedūros trūkumų esminės reikšmės, papildomai atkreipia dėmesį į faktus, Išvadoje nurodomus kaip pareiškėjo atsakomybės pagrindas, t. y. teiginius el. laiškuose: 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 „<...> jeigu pritariate galiu ir pats su teisininkais nueiti pasikonsultuoti <...> jeigu dvejojate dėl mano kompetencijos ir panašu, kad mažų mažiausiai būtent taip ir yra <...> ir netinka jums tai, kad aš pats konsultuočiausi su teisininkais, ir nėra kitų variantų, tai manau, kad turite galimybę/teisę šį atvejį perduoti spręsti kitam.“; 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25 „Jūs prie visų taip kabinėjatės?, <...> nuo savo pasakytų žodžių dabar šitaip bailiai bėgat“, kurie buvo įvertinti kaip pažeidimas Agentūros vidaus tvarkos taisyklių 23 punkto, kuriame nurodyta, jog Agentūroje turi būti vengiama triukšmo, palaikoma dalykinė darbo atmosfera, valstybės tarnautojai ir darbuotojai turi elgtis pagarbiai vieni su kitais, aptarnaujamais ir kitais asmenimis, bei Valstybės tarnautojų etikos taisyklių 9.2, 9.4 ir 9.7 punktus, kuriuose numatyta, kad valstybės tarnautojas turi būti mandagus, malonus, paslaugus ir tvarkingas, tolerantiškas, pagarbiai elgtis su kitais valstybės tarnautojais, kitais žmonėmis, konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

41. Teisėjų kolegija pažymi, kad Išvadoje nurodytos frazės negali būti vertinamos be viso susirašinėjimo konteksto ir aplinkybių, kurių pagrindu toks susirašinėjimas vyko. Atliktas tarnybinio nusižengimo tyrimas niekaip neturi būti tapatinamas su ginčo tarp pareiškėjo ir pavaduotojo R. Š. dėl konkrečios užduoties atlikimo išsprendimu, tai nagrinėjamu atveju nėra tarnybinio nusižengimo tyrimo dalykas, tačiau tiek kilusio ginčo aplinkybės, tiek viso susirašinėjimo kontekstas yra reikšmingas, sprendžiant ar bendravimas el. laiškais pažeidė reikalavimą palaikyti dalykinę darbo atmosferą, buvo tokiu laipsniu nepagarbus ir nemandagus,

esant konfliktinėmis aplinkybėmis neobjektyvus ir šališkas. Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į pareiškėjo argumentus dėl aplinkybių, patvirtinančių ne itin sklandų ir užsitęsusių darbe kilusio probleminio klausimo sprendimą, nesutarimą dėl kompetencijos ribų, kas ir buvo valstybės tarnautojų susirašinėjimo bei konkrečių atsakymų priežastimi.

42. Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjo el. laiške 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 esantys teiginiai be pakankamo pagrindo įvertinti kaip neatitinkantys dalykinio bendravimo, nemandagūs ir nepagarbūs, todėl apskritai negali būti laikomi pažeidžiančiais vidaus tvarką ar valstybės tarnautojų etiką. Kitame Išvadoje nurodytame el. laiške 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25 esantys teiginiai „Jūs prie visų taip kabinėjatės?, <...> nuo savo pasakytų žodžių dabar šitaip bailiai bėgat“, pasižymi tam tikru asmeniškumu ir dėl to peržengia dalykinio bendravimo ribas, tačiau, atsižvelgiant į susirašinėjimo aplinkybes ir kontekstą, laikytini mažareikšmiais ir dėl to nesudarančiais pagrindo taikyti tarnybinę atsakomybę.

43. Pirmosios instancijos teismas, spręsdamas dėl padaryto nusižengimo, savarankiškai nevertino byloje surinktų duomenų, kurie reikšmingi objektyviai sprendžiant dėl padaryto nusižengimo fakto, rėmėsi tik Išvadoje išdėstytais teiginiais, todėl iš esmės liko nepatikrintas jos pagrindumas faktinių aplinkybių nustatymo ir jų objektyvaus įvertinimo aspektu. Teisėjų kolegija, padariusi išvadą, kad tarnybinio nusižengimo sudėties objektyviosios pusės dalis faktų (el. laiško 2015 m. lapkričio 17 d. 11:18 teiginiai) yra apskritai nepagrįstai įvertinti kaip pažeidimas, dalis faktų (el. laiško 2015 m. lapkričio 20 d. 9:25 teiginiai) laikytini mažareikšmiais, nesukeliantys tarnybinės atsakomybės, pareiškėjo apeliacinį skundą tenkina iš dalies, ir panaikinusi pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį, patenkina iš dalies pareiškėjo skundą ir panaikina Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymą „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ Nr. AP-447, kuriuo pareiškėjui buvo paskirta pastaba.

44. Pirmosios instancijos teismas, nusprenddamas dėl atsakovo 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimo Nr. (16)-A4-13846 teisėtumo, sprendime nenurodė savarankiškų argumentų, kuriais būtų grindžiamos padarytos išvados dėl jo teisėtumo, šį pareiškėjo reikalavimą nagrinėjo bendrai kartu su reikalavimu panaikinti Įsakymą Nr. AP-447 dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo.

45. Teisėjų kolegija pažymi, kad sprendžiant dėl skundo reikalavimo panaikinti Sprendimą Nr. (16)-A4-13846, turi būti nustatyta, ar atsakovas, reaguodamas į pareiškėjo 2015 m. lapkričio 30 d. tarnybinį pranešimą, tinkamai, teisės aktų nustatyta tvarka pateikė jam atsakymą, ir neturėtų būti vertinama, ar pagrįstai buvo atsisakyta pradėti šio tarnybinio pranešimo pagrindu tarnybinio nusižengimo tyrimą kito valstybės tarnautojo atžvilgiu. Sprendimo Nr. (16)-A4-13846 turinys patvirtina, kad atsakovas išnagrino pareiškėjo tarnybiniam pranešime nurodytas aplinkybes, ar pradėti kito darbuotojo atžvilgiu tarnybinio nusižengimo tyrimą, yra atsakovo diskrecija, tai nesietina su pareiškėjo teisėmis ir teisėtais interesais, nes tai nagrinėjama atveju turi būti užtikrinama pareiškėjo atžvilgiu pradėto nusižengimo tyrimo procedūros metu.

46. Savarankiškų argumentų dėl Sprendimo Nr. (16)-A4-13846 teisėtumo, kurie būtų nesusiję su pareiškėjo atžvilgiu pradėto nusižengimo tyrimu, jis nėra nurodęs nei skunde, nei apeliaciniame skunde, todėl naikinti šį atsakovo sprendimą teismui nėra pagrindų. Pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis, kuria atmestas pareiškėjo skundas dėl Sprendimo Nr. (16)-A4-13846 panaikinimo, paliktina nepakeista.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija, galiojusi iki 2016 m. birželio 30 d.) 140 straipsnio 1 dalies 3 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjo I. L. apeliacinį skundą patenkinti iš dalies.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. birželio 7 d. sprendimą pakeisti, panaikinti sprendimo dalį, kurioje pareiškėjo skundas dėl atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. AP-447 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ panaikinimo buvo atmestas, ir šį pareiškėjo reikalavimą patenkinti, atsakovo Aplinkos apsaugos

agentūros direktoriaus 2015 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. AP-447 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ panaikinti.

Likusių pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Romanas Klišauskas

Dainius Raižys

Virginija Volskienė